

2

**HUBUNGAN SEMANGAT 46 DAN PAS 1988-1996, SATU
TINJAUAN TERHADAP POLITIK MALAYSIA**

**OLEH
MAZLAN BIN ALI**

OK

**LAPORAN PENYELIDIKAN INI DIKEMUKAKAN
KEPADA FAKULTI EKONOMI DAN PENTADBIRAN
UNIVERSITI MALAYA**

**SEBAGAI MEMENUHI SEBAHAGIAN DARIPADA
SYARAT UNTUK MENDAPATKAN
IJAZAH SARJANA PENTADBIRAN AWAM**

SESI 1997/98

Dimikrofiskan pada 20.05.99
No. Mikrofis 14045
Jumlah Mikrofis 3

HAMSI AH BT. MOHAMAD ZAHARI
UNIT REPROGRAFI
PERPUSTAKAAN UTAMA
UNIVERSITI MALAYA

UPR

PENGHARGAAN

Pendidikan adalah suatu proses berterusan bagi setiap manusia di dunia ini dan melalui sistem ini, manusia berpeluang membina dan memperbaiki kedudukan diri di atas kewujudannya dalam masyarakat. Dari segi tuntutan Islam, ia sangat relevan kerana sekiranya proses sosialisasi yang tidak diimbangi dengan keperluan pendidikan dan pembelajaran, manusia tidak akan dapat mencapai matlamatnya.

Menyedari hakikat ini, kesyukuran dipanjatkan kepada Allah S.W.T kerana di atas keizinan-Nya sahajalah, maka penulis berjaya menanggapi usaha-usaha berterusan seperti ini. Dalam usaha menyiapkan laporan penyelidikan ini, penulis ingin merakamkan salam penghargaan dan terima kasih di atas jasa dan budi penyelia yang sentiasa berdedikasi, Yang Mulia Dr. Syed Azman Syed Ahmad Nawawi. Segala tunjuk ajar dan pedoman yang diberikan, hanya Allah jua yang berhak membalasnya.

Penulis juga ingin mengucapkan terima kasih di atas bantuan sahabat-sahabat seperjuangan di No.2 dan No.3, Baitul Ar-Rahman khususnya Saudara Yusnizam Arbain yang banyak menyumbang dari segi teknikal dan penterjemahan. Penghargaan juga kepada pensyarah-pensyarah di Jabatan Pentadbiran dan Politik yang gigih membimbing dalam pengajian M.P.A ini,

PENGHARGAAN

Pendidikan adalah suatu proses berterusan bagi setiap manusia di dunia ini dan melalui sistem ini, manusia berpeluang membina dan memperbaiki kedudukan diri di atas kewujudannya dalam masyarakat. Dari segi tuntutan Islam, ia sangat relevan kerana sekiranya proses sosialisasi yang tidak diimbangi dengan keperluan pendidikan dan pembelajaran, manusia tidak akan dapat mencapai matlamatnya.

Menyedari hakikat ini, kesyukuran dipanjatkan kepada Allah S.W.T kerana di atas keizinan-Nya sahajalah, maka penulis berjaya menanggapi usaha-usaha berterusan seperti ini. Dalam usaha menyiapkan laporan penyelidikan ini, penulis ingin merakamkan salam penghargaan dan terima kasih di atas jasa dan budi penyelia yang sentiasa berdedikasi, Yang Mulia Dr. Syed Azman Syed Ahmad Nawawi. Segala tunjuk ajar dan pedoman yang diberikan, hanya Allah jua yang berhak membalasnya.

Penulis juga ingin mengucapkan terima kasih di atas bantuan sahabat-sahabat seperjuangan di No.2 dan No.3, Baitul Ar-Rahman khususnya Saudara Yusnizam Arbain yang banyak menyumbang dari segi teknikal dan penterjemahan. Penghargaan juga kepada pensyarah-pensyarah di Jabatan Pentadbiran dan Politik yang gigih membimbing dalam pengajian M.P.A ini,

Profesor Dr. Lee Poh Ping, Profesor Madya Dr. Oo Yu Hock, Profesor Madya Dr. Norma Mansor, Profesor Madya Teh Hoe Yoke dan Encik Sri Tharan.

Ingatan kasih kepada ayahanda dan bonda, Ali Abdullah dan Yang Mulia Tuan Syarifah Maznah Tuan Ngah. Kasih sayang dan pengorbanan untuk anakanda akan tetap bersemadi dalam lubuk jiwa anakanda. Kepada Tuhan, anakanda serahkan segalanya.

Mazlan Bin Ali.

No. 1305-A, Kg. Haji Taib, Chendering,

21080, Kuala Terengganu,

Terengganu.

ISI KANDUNGAN

Penghargaan	i - ii
Isi Kandungan	iii - v
Senarai Jadual	vi
Singkatan Perkataan	vii - viii

BAB 1

PENGENALAN

1.1 Latar Belakang	1
1.2 Objektif Kajian	3
1.3 Pernyataan Masalah	5
1.4 Skop Kajian	7
1.5 Metodologi Kajian	8
1.6 Ulasan Bahan	9
1.7 Kepentingan Kajian	12
1.8 Masalah Kajian	14
1.9 Susunan Bab	16

BAB 2

PENGENALAN KEPADA POLITIK

2.1 Politik	
2.1.1 Definisi Politik	18
2.1.2 Perkembangan Disiplin Kajian Politik	20
2.2 Penyertaan Politik	23
2.3 Parti Politik	
2.3.1 Definisi Parti Politik	24
2.3.2 Fungsi-fungsi Parti Politik	27
2.4 Latar Belakang Politik Malaysia	28
2.5 Sejarah Perkembangan Parti-Parti Politik di Malaysia	36
2.5.1 Parti Kebangsaan Melayu Malaya (PKMM)	37
2.5.2 Parti Hizbul Muslimin (HM)	40
2.5.3 Parti Islam Se-Malaysia (PAS)	43
2.5.4 Parti Kemerdekaan Tanah Melayu (IMP) Dan Parti Negara (PN)	46

BAB 3

SEJARAH KEWUJUDAN SEMANGAT 46 DAN HUBUNGANNYA DENGAN PAS

3.1 Sejarah Perkembangan Krisis UMNO	51
3.2 Krisis UMNO 24 April 1987 /	56
3.3 Usaha Pemulihan UMNO	65
3.4 Penubuhan Parti Semangat 46	69
3.5 Hubungan Semangat 46 dan PAS	74
3.5.1 Falsafah PAS Dalam Persefahaman Politik (AI-Tafahum Al-Siasi)	80
3.5.2 Perbandingan Kefahaman Konsep Ad-Deen Antara Semangat 46 dan PAS	84
3.6 Penubuhan Angkatan Perpaduan Ummah (APU)	87
3.7 Kerjasama Semangat 46 Dan PAS Menjelang Pilihanraya Umum 1990	93

BAB 4

PENGARUH DAN KESAN HUBUNGAN SEMANGAT 46 DAN PAS TERHADAP PERKEMBANGAN POLITIK MALAYSIA

4.1 Pengaruh Hubungan Semangat 46 Dan PAS Dalam Pilihanraya Umum 1990	97
4.1.1 Kepentingan Pilihanraya Umum 1990	98
4.1.2 Isu-Isu Pilihanraya Umum 1990	105
4.1.3 Keputusan Dan Analisa Pilihanraya Umum 1990	112
4.2 Pengaruh Dan Kesan Hubungan Semangat 46 Dan PAS Terhadap Politik Dan Pentadbiran Kerajaan Kelantan	121
4.2.1 Pengaruh Terhadap Politik Kelantan	123
4.2.2 Pengaruh Terhadap Pentadbiran Kerajaan Kelantan	135

BAB 5

KRISIS PARTI SEMANGAT 46 DAN PAS

5.1 Elemen-Elemen Pertentangan Di Sebalik Falsafah Hubungan Semangat 46 Dan PAS.	151
5.2 Punca Krisis Semangat 46 Dan PAS	160
5.3 Pilihanraya Umum 1995 Dan Perkembangan Krisis Selepasnya	178
5.4 Putusnya Hubungan, Pembubaran Semangat 46 dan Penyertaan Semula Ke Dalam UMNO	190

BAB 6

PENUTUP

6.1 Rumusan Kajian	194
6.2 Sumbangan Semangat 46 dan PAS Terhadap Demokrasi Di Malaysia	214
6.3 Saranan Penulis	229
6.3.1 Menyemai Nilai Politik Melayu Berasaskan Nilai Agama	230
6.3.2 Mengukuhkan Masa Depan Politik Melayu	232
6.3.3 Saranan Terbuka Kepada PAS	236
 Bibliografi	 240
Senarai Lampiran	249

SENARAI JADUAL

Jadual	Halaman
1. Jumlah Kerusi Ditandingi dan Dimenangi Di dalam Pilihanraya Umum 1990 Mengikut Parti	115
2. Kedudukan Undi Popular Mengikut Parti Di dalam Pilihanraya Umum 1990 (Parlimen)	117
3. Bilangan Calon Yang Bertanding Dalam Pilihanraya Umum 1990 Di Kelantan Mengikut Parti	124
4. Kedudukan Kerusi Parlimen Dan DUN Dengan Majoriti Mengikut Parti Di dalam Pilihanraya Umum 1990	125
5. Perbandingan Undi Popular Antara 1986 dan 1990 Antara Barisan Nasional dan APU (Parlimen)	126

SINGKATAN PERKATAAN

AMCJA	All Malaysian Council of Joint Action
AMT	Ahli Majlis Tertinggi
APU	Angkatan Perpaduan Ummah
BERJASA	Barisan Jemaah Islam Se-Malaysia
BN	Barisan Nasional
DAP	Democratic Action Party
DUN	Dewan Undangan Negeri
DR	Doktor
EXCO	Ahli Majlis Mesyuarat Negeri
HLM	Halaman
IMP	Independence Malayan Party
KEMAS	Jabatan Kebajikan Masyarakat
LEPIR	Lembaga Pendidikan Rakyat
MAPEN	Majlis Perundangan Ekonomi Negara
MATA	Majlis Tertinggi Agama Islam
MCA	Malayan Chinese Association
MCKK	Malay College Kuala Kangsar
MIC	Malayan Indian Congress
MP	Member of Parliament
MU	Malayan Union
PAS	Parti Islam Se-Malaysia

PBS	Parti Besar Sabah
PKMM	Parti Kebangsaan Melayu Malaya
PN	Parti Negara
PRM	Parti Rakyat Malaysia
PTM	Persekutuan Taman Melayu
PROF	Professor
PUTERA	Pusat Tenaga Rakyat
SDP	Solidarity Democratic Party
SITC	Sultan Indis Trainning College
SPR	SuruhanJaya Pilihanraya Malaysia
TM	Tanah Melayu
UMNO	United Malay National Organization
UKM	Universiti Kebangsaan Malaysia
UPEN	Unit Perancang Ekonomi Negeri
YAB	Yang Amat Berhormat
YTM	Yang Teramat Mulia